

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 1 april 2022
(OR. fr)

7860/22

CYBER 108
COPEN 118
JAI 444
COPS 143
RELEX 429
JAIEX 30
TELECOM 138
POLMIL 82
CFSP/PESC 432
ENFOPOL 179
DATAPROTECT 95

BEGELEIDENDE NOTA

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	29 maart 2022
aan:	de heer Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie
nr. Comdoc.:	COM(2022) 132 final
Betreft:	Aanbeveling voor een BESLUIT VAN DE RAAD houdende machtiging tot het openen van onderhandelingen over een breed internationaal verdrag inzake de bestrijding van het gebruik van informatie- en communicatietechnologieën voor criminele doeleinden

Hierbij gaat voor de delegaties document COM(2022) 132 final.

Bijlage: COM(2022) 132 final

Brussel, 29.3.2022
COM(2022) 132 final

Aanbeveling voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

**houdende machtiging tot het openen van onderhandelingen over een breed
internationaal verdrag inzake de bestrijding van het gebruik van informatie- en
communicatietechnologieën voor criminele doeleinden**

TOELICHTING

1. CONTEXT VAN HET VOORSTEL

• Motivering en doel van het voorstel

Volgens de dreigingsevaluatie van de georganiseerde internetcriminaliteit van Europol blijft cybercriminaliteit een steeds grotere bedreiging vormen voor de veiligheid van burgers en bedrijven in de Europese Unie (EU)¹. Cybercriminaliteit is een wereldwijd en grensoverschrijdend verschijnsel, en het intensiveren van de internationale samenwerking ter bestrijding van cybercriminaliteit is al een aantal jaren een prioriteit voor landen overal ter wereld.

Het Verdrag van de Raad van Europa inzake cybercriminaliteit van 2001 (het “Verdrag van Boedapest”) is het eerste internationale verdrag inzake cybercriminaliteit. Hierin worden strafbare feiten in verband met cybercriminaliteit gedefinieerd, een reeks bevoegdheden en procedures vastgesteld voor het onderzoeken van cybercriminaliteit, zoals het doorzoeken van computernetwerken, en voor interceptie en het veilig stellen van elektronisch bewijsmateriaal met betrekking tot strafbare feiten, en een kader voor internationale samenwerking vastgesteld². Het Verdrag van Boedapest staat open voor landen die geen lid zijn van de Raad van Europa en landen uit alle geografische regio’s zijn er partij bij. Thans zijn er 66 staten partij bij het verdrag en veertien andere landen zijn uitgenodigd om toe te treden. Het is de basis voor wetgeving ter bestrijding van cybercriminaliteit in 80 % van de landen wereldwijd. De goedkeuring van een tweede aanvullend protocol bij het Verdrag van Boedapest door het Comité van Ministers van de Raad van Europa op 17 november 2021 toont aan dat het verdrag nog steeds relevant is als kader voor internationale samenwerking op het gebied van cybercriminaliteit³.

De opkomst van informatietechnologie en de snelle ontwikkeling van nieuwe telecommunicatie- en computernetwerksystemen en het gebruik en misbruik van technologieën voor criminele doeleinden stonden ook op de agenda van de Verenigde Naties (VN). Op 21 december 2010 heeft de Algemene Vergadering van de VN Resolutie 65/230 aangenomen, waarin de Commissie Misdaadpreventie en Strafrecht (CCPCJ) wordt verzocht een open intergouvernementele deskundigengroep (“de IEG”) op te richten, die een uitgebreide studie naar het probleem van cybercriminaliteit moet uitvoeren⁴. Tijdens haar zevende (en laatste) vergadering van 6-8 april 2021 heeft de IEG de balans opgemaakt van alle door de VN-lidstaten voorgestelde voorlopige conclusies en aanbevelingen⁵ en ermee ingestemd de 63 conclusies en aanbevelingen waarover overeenstemming bestaat, aan de

¹ 2021 dreigingsevaluatie van Europol van de georganiseerde internetcriminaliteit (iOCTA), www.europol.eu

² Raad van Europa, Verdrag van Boedapest inzake cybercriminaliteit, (CETS nr. 185), 23 november 2001, <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=0900001680081561>.

³ [Result details \(coe.int\)](#).
[Tweede aanvullend protocol bij het cybercrimeverdrag, goedgekeurd door het Comité van Ministers van de Raad van Europa - News \(coe.int\)](#).

⁴ Resolutie van de Algemene Vergadering van 21 december 2010, [A/Res/65/230 - E - A/Res/65/230 - Desktop \(undocs.org\)](#).

⁵ Compilatie van alle voorlopige conclusies en aanbevelingen die de lidstaten hebben voorgesteld tijdens de vergaderingen van de deskundigengroep voor het uitvoeren van een uitgebreide studie naar cybercriminaliteit in 2018, 2019 en 2020: [V2101012.pdf \(unodc.org\)](#).

CCPCJ toe te zenden⁶. In haar studie kwam de IEG niet tot een consensus over de noodzaak van een nieuw internationaal verdrag inzake cybercriminaliteit.

Tegelijkertijd hebben sommige VN-lidstaten tijdens de beraadslagingen van de Derde Commissie van de Algemene Vergadering van de VN hun inspanningen opgevoerd om een dergelijk verdrag tot stand te brengen. De Algemene Vergadering van de VN heeft vervolgens Resolutie 73/187 van 17 december 2018 aangenomen over de bestrijding van het gebruik van informatie- en communicatietechnologieën voor criminele doeleinden⁷. Daarop heeft de Algemene Vergadering van de VN op 27 december 2019 een tweede resolutie (Resolutie 74/247) over hetzelfde onderwerp aangenomen, waarbij een open intergouvernementele ad-hoccommissie van deskundigen (“de ad-hoccommissie”) werd opgericht, met als opdracht een breed internationaal verdrag op te stellen inzake de bestrijding van het gebruik van informatie- en communicatietechnologieën voor criminele doeleinden. In de resolutie werd bepaald dat de ad-hoccommissie ten volle rekening moet houden met de bestaande internationale instrumenten en inspanningen op nationaal, regionaal en internationaal niveau ter bestrijding van het gebruik van informatie- en communicatietechnologieën voor criminele doeleinden, en met name met de werkzaamheden en resultaten van de IEG⁸. Op 26 mei 2021 heeft de Algemene Vergadering van de VN Resolutie 75/282 aangenomen, waarin de nadere regels voor de onderhandelingen zijn vastgelegd⁹. De Algemene Vergadering van de VN heeft onder meer besloten dat de ad-hoccommissie ten minste zes zittingen van elk 10 dagen bijeenroept. De eerste zitting stond gepland voor januari 2022 en een slotzitting moet ertoe leiden dat de Algemene Vergadering van de VN tijdens haar achtenzeventigste zitting in 2024 een ontwerpverdrag wordt voorgelegd. De Algemene Vergadering heeft voorts besloten dat de ad-hoccommissie de eerste, de derde en de zesde onderhandelingsronde in New York, en de tweede, de vierde en de vijfde onderhandelingsronde in Wenen zal houden. Op 20 januari 2022 besloot de Algemene Vergadering de eerste zitting uit te stellen tot een latere datum vanwege de situatie in New York als gevolg van de COVID-19-pandemie.

Dit voorstel heeft tot doel te zorgen voor een passende deelname van de Europese Unie aan deze onderhandelingen, aangezien de onderhandelingen naar verwachting betrekking zullen hebben op elementen die verband houden met EU-wetgeving en -bevoegdheden, met name op het gebied van cybercriminaliteit. Artikel 3, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie bepaalt dat de Unie exclusief bevoegd is “een internationale overeenkomst te sluiten (...) wanneer die sluiting gemeenschappelijke regels kan aantasten of de strekking daarvan kan wijzigen.” Een internationale overeenkomst kan gemeenschappelijke regels aantasten of de strekking daarvan wijzigen als het toepassingsgebied van de overeenkomst overlap met de wetgeving van de Unie vertoont of grotendeels onder het recht van de Unie valt.

Aangezien de onderhandelingen betrekking hebben op andere aangelegenheden die onder de bevoegdheid van de Unie vallen dan het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid (hierna “GBVB”) en die aangelegenheden naar verwachting de belangrijkste onderdelen van de voorgenomen overeenkomst zullen zijn, moet de Commissie worden benoemd tot hoofd van het onderhandelingssteam. In aangelegenheden die verband houden met het GBVB voert

⁶ Verslag over de vergadering van de deskundigengroep voor het uitvoeren van een uitgebreide studie naar cybercriminaliteit, die van 6 tot en met 8 april 2021 in Wenen is gehouden: [V2102595.pdf](https://www.unodc.org/documents/scp/studies/2021/04/V2102595.pdf) ([unodc.org](https://www.unodc.org/)).

⁷ Resolutie van de Algemene Vergadering van 17 december 2018, [A/RES/73/187](https://www.un.org/en/resolutions/73/187).

⁸ Resolutie van de Algemene Vergadering van 27 december 2019, [A/RES/74/247](https://www.un.org/en/resolutions/74/247).

⁹ Resolutie van de Algemene Vergadering van 26 mei 2021, [A/RES/75/282*](https://www.un.org/en/resolutions/75/282).

de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid de onderhandelingen als onderdeel van het team. De hoofdonderhandelaar van de Commissie zorgt voor de algehele samenhang van de overeenkomst. Onder het gezag van de hoofdonderhandelaar zullen de diensten van de Commissie het voortouw nemen voor de niet-GBVB-onderdelen van de voorgenomen overeenkomst en zal de EDEO het voortouw nemen voor de delen van de beoogde overeenkomsten die onder het GBVB vallen.

Bij deze aanbeveling wordt de Raad overeenkomstig artikel 218 VWEU aanbevolen machtiging te verlenen tot het openen van onderhandelingen namens de Europese Unie over het toekomstige VN-verdrag, onderhandelingsrichtsnoeren te geven en de Commissie als onderhandelaar aan te wijzen.

• **Verenigbaarheid met bestaande bepalingen op het beleidsterrein**

De bestrijding van cybercriminaliteit is een prioriteit voor de Europese Unie, zoals blijkt uit de strategie voor de veiligheidsunie van 2020¹⁰ en de strategie voor de aanpak van georganiseerde criminaliteit van 2021¹¹. In het derde voortgangsverslag 2021 over de veiligheidsunie heeft de Commissie zich ertoe verbonden te zorgen voor effectieve deelname van de Unie aan de onderhandelingen over een alomvattend internationaal verdrag inzake de bestrijding van het gebruik van informatie- en communicatietechnologieën voor criminele doeleinden op het niveau van de Verenigde Naties¹².

De Commissie erkent dat de capaciteit van de rechtshandhavings- en justitiële autoriteiten op dit gebied verder moet worden verbeterd en versterkt, en dat nationale wetgeving inzake cybercriminaliteit moet worden ontwikkeld, daar waar deze nog onvoldoende aanwezig is. Zij erkent ook dat de internationale samenwerking bij de bestrijding van cybercriminaliteit moet worden bevorderd en steunt een reeks programma's voor capaciteitsopbouw in een aantal landen wereldwijd, ook ten aanzien van ontwikkelingslanden¹³. De Commissie heeft steun verleend aan de werkzaamheden van de intergouvernementele deskundigengroep van de VN inzake cybercriminaliteit, de VN-Commissie voor misdaadpreventie en strafrecht, het Bureau van de Verenigde Naties voor drugs- en misdaadbestrijding (UNODC), het comité van het Verdrag van Boedapest inzake cybercriminaliteit en andere organen.

De onderhandelingen over het internationale verdrag zullen naar verwachting betrekking hebben op gemeenschappelijke EU-regels ter bestrijding van cybercriminaliteit. Het kan met name gaan om Richtlijn 2011/93/EU ter bestrijding van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie¹⁴, waarin maatregelen worden genomen tegen nieuwe ontwikkelingen in de online-omgeving, zoals grooming (waarbij volwassenen zich voordoen als kinderen om minderjarigen te lokken en hen vervolgens seksueel te misbruiken), Richtlijn 2013/40/EU over aanvallen op informatiesystemen¹⁵, die tot doel heeft grootschalige cyberaanvallen aan te pakken door de lidstaten te verplichten de nationale wetgeving inzake cybercriminaliteit te versterken en zware strafrechtelijke sancties in te voeren en Richtlijn

¹⁰ [COM\(2020\) 605 final van 27.7.2020.](#)

¹¹ [COM\(2021\) 170 final](#) van 14.4.2021.

¹² [COM\(2021\) 799 final van 8.12.2021.](#)

¹³ Daarbij gaat het onder meer om programma's zoals GLACY +, CyberEast en CyberSouth, medegefinancierd door de EU en de Raad van Europa en beheerd door de Raad van Europa.

¹⁴ Richtlijn 2011/93/EU van 13.12.2011.

¹⁵ Richtlijn 2013/40/EU van 12.8.2013.

(EU) 2019/713 betreffende de bestrijding van fraude met en vervalsing van niet-contante betaalmiddelen¹⁶, die de delictsomschrijving inzake criminele gedragingen van natuurlijke of rechtspersonen met betrekking tot niet-contante betaalmiddelen harmoniseert en de strafrechtelijke aansprakelijkheid uitbreidt tot virtuele valuta en digitale portemonnees. Andere EU-instrumenten voorzien in gemeenschappelijke regels voor de bestrijding van misdrijven die mogelijk kunnen worden gemaakt door het gebruik van informatiesystemen, zoals terrorisme, mensenhandel, illegale drugshandel, illegale wapenhandel, witwassen van geld, corruptie en georganiseerde misdaad.

De onderhandelingen zullen naar verwachting ook betrekking hebben op maatregelen op het gebied van strafprocesrecht en samenwerking. Het huidige rechtskader van de Europese Unie bestaat uit instrumenten voor rechtshandhaving en voor justitiële samenwerking in strafzaken, zoals Richtlijn 2014/41/EU betreffende het Europees onderzoeksbevel in strafzaken¹⁷, de Overeenkomst betreffende de wederzijdse rechtshulp in strafzaken tussen de lidstaten van de Europese Unie¹⁸, Verordening (EU) 2018/1727 betreffende Eurojust¹⁹, Verordening (EU) 2016/794 betreffende Europol²⁰, Verordening (EU) 2017/1939 betreffende nauwere samenwerking bij de instelling van het Europees Openbaar Ministerie (“EOM”)²¹, Kaderbesluit 2002/465/JBZ van de Raad inzake gemeenschappelijke onderzoeksteams²² en Kaderbesluit 2009/948/JBZ van de Raad over het voorkomen en beslechten van geschillen over de uitoefening van rechtsmacht bij strafprocedures²³. Ook de voorstellen van de Commissie van april 2018 inzake grensoverschrijdende toegang tot elektronisch bewijsmateriaal²⁴ en het pakket politieke samenwerking²⁵, dat momenteel de wetgevingsprocedure van de EU doorloopt, zijn relevant. Extern heeft de Europese Unie een aantal bilaterale overeenkomsten met derde landen gesloten, zoals de overeenkomst betreffende wederzijdse rechtshulp in strafzaken tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika en die tussen de Europese Unie en Japan²⁶.

¹⁶ Richtlijn (EU) 2019/713 van 17.4.2019.

¹⁷ Richtlijn 2014/41/EU van 3.4.2014.

¹⁸ Overeenkomst betreffende de wederzijdse rechtshulp in strafzaken tussen de lidstaten van de Europese Unie van 29.5.2020.

¹⁹ Verordening (EU) 2018/1727 van 14.11.2018.

²⁰ Verordening (EU) 2016/794 van 11.5.2016.

²¹ Verordening (EU) 2017/1939 van de Raad van 12.10.2017.

²² Kaderbesluit 2002/465/JBZ van de Raad van 13.6.2002.

²³ Kaderbesluit 2009/948/JBZ van de Raad van 30.11.2009.

²⁴ Voorstel voor een verordening betreffende het Europees bevel tot verstrekking en het Europees bevel tot bewaring van elektronisch bewijsmateriaal in strafzaken, COM/2018/225 final, en voorstel voor een richtlijn tot vaststelling van geharmoniseerde regels inzake de aanwijzing van wettelijke vertegenwoordigers ten behoeve van de bewijsgaring in strafprocedures, COM/2018/226 final, van 17.4.2018.

²⁵ Voorstel voor een aanbeveling van de Raad inzake operationele politieke samenwerking, COM(2021) 780 final, voorstel voor een richtlijn betreffende de uitwisseling van informatie tussen de rechtshandavingsinstanties van de lidstaten en tot intrekking van Kaderbesluit 2006/960/JBZ van de Raad, COM(2021) 782 final, en voorstel voor een verordening betreffende geautomatiseerde gegevensuitwisseling ten behoeve van politieke samenwerking (“Prüm II”), COM(2021) 784 final van 8.12.2021.

²⁶ Overeenkomst betreffende wederzijdse rechtshulp in strafzaken tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika van 25.6.2003.
Overeenkomst tussen de Europese Unie en Japan betreffende wederzijdse rechtshulp in strafzaken van 2009.

De Unie heeft ook diverse richtlijnen vastgesteld die de procedurele rechten van verdachten en beklaagden versterken²⁷. De bescherming van persoonsgegevens is een grondrecht dat is verankerd in artikel 16 VWEU en artikel 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. Persoonsgegevens moeten worden verwerkt in overeenstemming met Verordening (EU) 2016/679 (algemene verordening gegevensbescherming)²⁸ en Richtlijn (EU) 2016/680 (richtlijn bescherming van persoonsgegevens bij gebruik ervan door politie)²⁹. Het grondrecht van personen op eerbiediging van hun privéleven en hun familie- en gezinsleven, hun woning en hun communicatie is ook verankerd in artikel 7 van het Handvest van de grondrechten. Dit omvat de eerbiediging van de privacy van communicatie en de bescherming van de eindapparatuur van de gebruiker, als essentiële elementen. Elektronischecommunicatiegegevens moeten worden verwerkt in overeenstemming met Richtlijn 2002/58/EG (e-privacyrichtlijn)³⁰.

De onderhandelingen moeten ervoor zorgen dat de bepalingen van een toekomstig VN-verdrag tot een zo hoog mogelijke bescherming van de mensenrechten leiden en dat de lidstaten het EU-recht kunnen naleven, waarbij ook rekening moet worden gehouden met de toekomstige ontwikkeling ervan.

• **Verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de Unie**

De Europese Unie heeft het Verdrag van Boedapest consequent gepromoot als een waardevol en flexibel juridisch referentiekader voor internationale samenwerking in de strijd tegen cybercriminaliteit. Zij heeft derde landen gesteund bij de toetreding tot het Verdrag, zodat deze een minimaal nationaal rechtskader voor de bestrijding van cybercriminaliteit kunnen invoeren en de nodige capaciteiten op het gebied van onderzoek en vervolging kunnen ontwikkelen, hetgeen de samenwerking met andere partijen bij het verdrag vergemakkelijkt³¹.

De EU, vertegenwoordigd door de Commissie, is ook actief betrokken geweest bij de onderhandelingen over het tweede aanvullend protocol bij het Verdrag van Boedapest³². Het protocol zal in mei 2022 voor ondertekening openstaan. Aangezien de aangelegenheden waarop het tweede aanvullend protocol betrekking heeft, onder de exclusieve bevoegdheid van de Unie vallen, heeft de Commissie op 25 november 2021 twee voorstellen aangenomen voor besluiten van de Raad om de EU-lidstaten te machtigen om, in het belang van de Europese Unie, het tweede aanvullend protocol bij het Verdrag van Boedapest inzake cybercriminaliteit te ondertekenen³³ en te ratificeren³⁴.

²⁷ Richtlijn 2010/64/EU van 20.10.2010, Richtlijn 2012/13/EU van 22.5.2012, Richtlijn 2013/48/EU van 22.10.2013, Richtlijn (EU) 2016/1919 van 26.10.2016, Richtlijn (EU) 2016/800 van 11.5.2016 en Richtlijn (EU) 2016/343 van 9.3.2016;

²⁸ Verordening (EU) 2016/679 van 27.4.2016.

²⁹ Richtlijn (EU) 2016/680 van 27.4.2016.

³⁰ Richtlijn 2002/58/EG van 12.7.2002, gewijzigd bij Richtlijn 2009/136/EG van 25.11.2009.

³¹ Zie bijvoorbeeld de conclusies van de Raad over cyberdiplomatie van 10 februari 2015, document 6122/15.

³² Besluit van de Raad houdende machtiging van de Europese Commissie tot deelname, namens de Europese Unie, aan onderhandelingen over een tweede aanvullend protocol bij het Verdrag van de Raad van Europa inzake cybercriminaliteit, referentie 9116/19.

³³ Voorstel voor een besluit van de Raad houdende machtiging van de lidstaten om, in het belang van de Europese Unie, het tweede aanvullend protocol bij het Verdrag inzake de bestrijding van strafbare feiten verbonden met elektronische netwerken, inzake nauwere samenwerking en verstrekking van elektronisch bewijsmateriaal te ondertekenen, COM/2021/718 final van 25.11.2021.

De onderhandelingen moeten daarom ook zorgen voor consistentie en samenhang met het Verdrag van Boedapest inzake cybercriminaliteit en de aanvullende protocollen daarbij.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

- **Rechtsgrondslag**

In artikel 218, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) is bepaald dat de Commissie aanbevelingen doet aan de Raad, die een besluit houdende machtiging tot het openen van de onderhandelingen vaststelt en de onderhandelaar van de Unie aanwijst. Overeenkomstig artikel 218, lid 4, VWEU kan de Raad kan de onderhandelaar richtsnoeren geven.

- **Subsidiariteit (bij niet-exclusieve bevoegdheid)**

Unilateraal optreden zou geen alternatief bieden, omdat het geen toereikende basis zou bieden voor samenwerking met niet-EU-landen. Het sluiten van een multilaterale overeenkomst, zoals een eventueel toekomstig VN-verdrag, dat de Unie heeft kunnen uitonderhandelen, is efficiënter dan het aangaan van onderhandelingen met afzonderlijke niet-EU-landen op bilateraal niveau.

- **Evenredigheid**

Dit initiatief gaat niet verder dan wat nodig is om de desbetreffende beleidsdoelstellingen te verwezenlijken.

- **Keuze van het instrument**

Een aanbeveling van de Commissie voor een besluit van de Raad houdende machtiging tot het openen van onderhandelingen is in overeenstemming met artikel 218, lid 3, VWEU, waarin is bepaald dat de Commissie aanbevelingen doet aan de Raad, die een besluit vaststelt houdende machtiging tot het openen van onderhandelingen.

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

- **Evaluatie van bestaande wetgeving en controle van de resultaatgerichtheid ervan**

Niet van toepassing.

- **Raadpleging van belanghebbenden**

De Commissie publiceerde op 14 januari 2022 een oproep tot het indienen van informatie voor dit initiatief op haar website, die vier weken lang beschikbaar was voor commentaar. De (vijf) individuele reacties op de oproep tot het indienen van informatie werden op de raadplegingswebsite gepubliceerd. Met de desbetreffende overwegingen is rekening gehouden bij de voorbereiding van dit voorstel.

³⁴ Voorstel voor een besluit van de Raad houdende machtiging van de lidstaten om, in het belang van de Europese Unie, het tweede aanvullend protocol bij het Verdrag inzake de bestrijding van strafbare feiten verbonden met elektronische netwerken, inzake nauwere samenwerking en verstrekking van elektronisch bewijsmateriaal te ratificeren, COM/2021/719 final van 25.11.2021.

- **Bijeenbrengen en gebruik van expertise**

De Commissie heeft bij de voorbereiding van de onderhandelingen rekening gehouden met de standpunten die de deskundigen van de lidstaten naar voren hebben gebracht tijdens de besprekingen in de betrokken werkgroepen van de Raad.

- **Effectbeoordeling**

Niet van toepassing.

- **Resultaatgerichtheid en vereenvoudiging**

Niet van toepassing.

- **Grondrechten**

De onderhandelingen zullen waarschijnlijk betrekking hebben op elementen die gevolgen voor de grondrechten kunnen hebben, zoals maatregelen op het gebied van strafprocesrecht, definities van strafbare feiten die de basis kunnen vormen voor een strafprocedure, of toegang tot persoonsgegevens die in het kader van een strafprocedure zijn verkregen. De bepalingen waarover moet worden onderhandeld, kunnen leiden tot gevolgen voor bijvoorbeeld het recht op een eerlijk proces, het recht op privacy en het recht op bescherming van persoonsgegevens. Aangezien deelname aan de onderhandelingen namens de Europese Unie het niveau van bescherming van de grondrechten in de Unie niet in gevaar mag brengen, wordt in dit initiatief voorgesteld een hoog niveau van bescherming van de grondrechten na te streven.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Het voorstel heeft geen gevolgen voor de begroting van de Unie. De lidstaten van de EU kunnen eenmalige kosten maken voor de uitvoering van het verdrag zodra de onderhandelingen zijn afgerond, maar het is in dit stadium niet mogelijk om deze kosten vast te stellen, aangezien de onderhandelingen nog niet volledig van start zijn gegaan.

5. OVERIGE ELEMENTEN

- **Uitvoeringsplanning en regelingen betreffende controle, evaluatie en rapportage**

Het onderhandelingsproces zal naar verwachting tot 2024 duren, waarna de ondertekening en sluiting van het verdrag kunnen plaatsvinden. In het initiatief wordt voorgesteld het onderhandelingsproces open, inclusief en transparant te laten verlopen.

BESLUIT VAN DE RAAD

houdende machtiging tot het openen van onderhandelingen over een breed internationaal verdrag inzake de bestrijding van het gebruik van informatie- en communicatietechnologieën voor criminele doeleinden

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 218, leden 3 en 4,

Gezien de aanbeveling van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Op 27 december 2019 heeft de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties Resolutie 74/247 aangenomen over de bestrijding van het gebruik van informatie- en communicatietechnologieën voor criminele doeleinden, waarbij werd besloten een open intergouvernementele ad-hoccommissie van deskundigen op te richten die alle regio's vertegenwoordigt, met als opdracht een breed internationaal verdrag op te stellen inzake bestrijding van het gebruik van informatie- en communicatietechnologieën voor criminele doeleinden³⁵. De Unie moet deelnemen aan de onderhandelingen over dit verdrag.
- (2) De Unie heeft gemeenschappelijke regels vastgesteld die overlappen met verschillende elementen die voor een dergelijk verdrag in overweging worden genomen. Bij deze gemeenschappelijke regels gaat het met name om een uitgebreide reeks instrumenten op het gebied van materieel strafrecht³⁶, politieke en justitiële samenwerking in strafzaken³⁷, minimumnormen voor procedurele rechten³⁸ en waarborgen inzake

³⁵ Resolutie van de Algemene Vergadering van 27 december 2019 over het verslag van de Derde Commissie (A/74/401)] over de bestrijding van het gebruik van informatie- en communicatietechnologieën voor criminele doeleinden, [A/RES/74/247](#)

³⁶ Richtlijn 2011/93/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 ter bestrijding van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie, en ter vervanging van Kaderbesluit 2004/68/JBZ van de Raad, [PB L 335 van 17.12.2011, blz. 1](#); Richtlijn 2013/40/EU van het Europees Parlement en de Raad van 12 augustus 2013 over aanvallen op informatiesystemen en ter vervanging van Kaderbesluit 2005/222/JBZ van de Raad, [PB L 218 van 14.8.2013, blz. 8](#); Richtlijn (EU) 2019/713 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 betreffende de bestrijding van fraude met en vervalsing van niet-contante betaalmiddelen en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/413/JBZ van de Raad (PE/89/2018/REV/3), [PB L 123 van 10.5.2019, blz. 18](#).

³⁷ Akte van de Raad van 29 mei 2000 tot vaststelling van de Overeenkomst betreffende de wederzijdse rechtshulp in strafzaken tussen de lidstaten van de Europese Unie, PB C 197 van 12.7.2000, blz. 1, Verordening (EU) 2018/1727 van het Europees Parlement en de Raad van 14 november 2018 betreffende het Agentschap van de Europese Unie voor justitiële samenwerking in strafzaken (Eurojust), en tot vervanging en intrekking van Besluit 2002/187/JBZ van de Raad, PB L 295 van 21.11.2018, blz. 138, Verordening (EU) 2016/794 van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2016 betreffende het Agentschap van de Europese Unie voor samenwerking op het gebied van rechtshandhaving (Europol) en tot vervanging en intrekking van de Besluiten 2009/371/JBZ, 2009/934/JBZ, 2009/935/JBZ, 2009/936/JBZ en 2009/968/JBZ van de Raad, PB L 135 van 24.5.2016, blz. 53, Kaderbesluit 2002/465/JBZ van de Raad van 13 juni 2002 inzake gemeenschappelijke

gegevensbescherming en privacy³⁹. Er moet ook rekening worden gehouden met toekomstige gemeenschappelijke regels⁴⁰.

- (3) Daarom kan een nieuw internationaal verdrag inzake de bestrijding van het gebruik van informatie- en communicatietechnologieën voor criminele doeleinden gevolgen hebben voor gemeenschappelijke regels van de Unie of het toepassingsgebied daarvan wijzigen.
- (4) De Unie moet aan de onderhandelingen over een nieuw internationaal verdrag inzake de bestrijding van het gebruik van informatie- en communicatietechnologieën voor criminele doeleinden deelnemen om de integriteit van Unierecht te beschermen en te waarborgen dat de regels van het internationaal recht en het recht van de Unie consistent blijven.
- (5) De Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming is geraadpleegd overeenkomstig artikel 42, lid 1, van Verordening (EU) 2018/1725 van het Europees Parlement en de Raad en heeft op [...] advies uitgebracht.

onderzoeksteams, PB L 162 van 20.6.2002, blz. 1, Kaderbesluit 2009/948/JBZ van de Raad over het voorkomen en beslechten van geschillen over de uitoefening van rechtsmacht bij strafprocedures, PB L 328 van 15.12.2009, blz. 42, en Richtlijn 2014/41/EU betreffende het Europees onderzoeksbevel in strafzaken, PB L 130 van 1.5.2014, blz. 1.

³⁸ Richtlijn 2010/64/EU van het Europees Parlement en de Raad van 20 oktober 2010 betreffende het recht op tolk- en vertaaldiensten in strafprocedures, PB L 280 van 26.10.2010, blz. 1, Richtlijn 2012/13/EU van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2012 betreffende het recht op informatie in strafprocedures, PB L 142 van 1.6.2012, blz. 1, Richtlijn 2013/48/EU van het Europees Parlement en de Raad van 22 oktober 2013 betreffende het recht op toegang tot een advocaat in strafprocedures en in procedures ter uitvoering van een Europees aanhoudingsbevel en het recht om een derde op de hoogte te laten brengen vanaf de vrijheidsbeneming en om met derden en consulaire autoriteiten te communiceren tijdens de vrijheidsbeneming, PB L 294 van 6.11.2013, blz. 1, Richtlijn (EU) 2016/1919 van het Europees Parlement en de Raad van 26 oktober 2016 betreffende rechtsbijstand voor verdachten en beklaagden in strafprocedures en voor gezochte personen in procedures ter uitvoering van een Europees aanhoudingsbevel, PB L 297 van 4.11.2016, blz. 1, Richtlijn (EU) 2016/800 van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2016 betreffende procedurele waarborgen voor kinderen die verdachte of beklaagde zijn in een strafprocedure, PB L 132 van 21.5.2016, blz. 1, en Richtlijn (EU) 2016/343 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2016 betreffende de versterking van bepaalde aspecten van het vermoeden van onschuld en van het recht om in strafprocedures bij de terechtzitting aanwezig te zijn, PB L 65 van 11.3.2016, blz. 1.

³⁹ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG, Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad, en Richtlijn 2002/58/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2002 betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie (richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie), PB L 201 van 31.7.2002, blz. 37, zoals gewijzigd bij Richtlijn 2009/136/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009.

⁴⁰ Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende het Europees bevel tot verstrekking en het Europees bevel tot bewaring van elektronisch bewijsmateriaal in strafzaken, COM(2018) 225 final van 17.4.2018, en voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van geharmoniseerde regels inzake de aanwijzing van wettelijke vertegenwoordigers ten behoeve van de bewijsgaring in strafprocedures, COM(2018) 226 final van 17.4.2018.

- (6) [Overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van Protocol nr. 21 betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland ten aanzien van de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht, gehecht aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en onverminderd artikel 4 van dat protocol, neemt Ierland niet deel aan de vaststelling van dit besluit en is dit niet bindend voor, noch van toepassing op deze lidstaat.]

[OF]

[Overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van Protocol nr. 21 betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland ten aanzien van de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht, gehecht aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en onverminderd artikel 4 van dat protocol, heeft Ierland [, bij brief van ...] kennisgegeven van zijn wens om deel te nemen aan de vaststelling en toepassing van dit besluit.]

- (7) Overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van Protocol nr. 22 betreffende de positie van Denemarken, gehecht aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, neemt Denemarken niet deel aan de vaststelling van dit besluit en is dit niet bindend voor, noch van toepassing op deze lidstaat,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

De Commissie wordt gemachtigd om namens de Unie te onderhandelen over een breed verdrag inzake de bestrijding van het gebruik van informatie- en communicatietechnologieën voor criminele doeleinden.

Artikel 2

De onderhandelingsrichtsnoeren zijn opgenomen in de bijlage.

Artikel 3

Deze onderhandelingen worden gevoerd in overleg met een speciaal comité dat door de Raad wordt aangewezen.

Artikel 4

Het besluit en de bijlage daarbij worden onmiddellijk na de goedkeuring ervan openbaar gemaakt.

Artikel 5

Dit besluit is gericht tot de Commissie.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter